

Teaching Guide

Identifying Data				2015/16
Subject (*)	Metodoloxía do ensino das linguas e literaturas galega e castelá en educación secundaria	Code	652608822	
Study programme	6 Mestrado Universitario en profesorado de Educación Secundaria: Lingua e Literatura Galega e Lingua e Literatura Castelá			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Official Master's Degree	Yearly	First	Obligatoria	4
Language	SpanishGalician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Filoloxía Española e LatinaGalego-Portugués, Francés e Lingüística			
Coordinador	Tato Garcia, Cleofe	E-mail	cleofe.tato@udc.es	
Lecturers	Tato Fontaiña, Laura Tato Garcia, Cleofe	E-mail	laura.tato@udc.es cleofe.tato@udc.es	
Web				
General description	Aprendizaxe e ensino da Lingua e Literatura Galega e Castelá: Metodoloxía das Linguas e as Literaturas Galega e Castelá na Educación Secundaria			

Study programme competences / results

Code	Study programme competences / results
A1	Coñecer as características dos estudantes, os seus contextos sociais e motivacións.
A2	Comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e as posibles disfuncións que afectan á aprendizaxe.
A7	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, titoría e orientación académica e profesional.
A15	Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.
A16	Coñecer os contidos que se cursan nos respectivos ensinados.
A19	Coñecer os desenvolvementos teórico-prácticos do ensino e a aprendizaxe das materias correspondentes.
A21	Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.
A22	Fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e poña en valor as achegas dos estudantes.
A23	Integrar a formación en comunicación audiovisual e multimedia no proceso de ensino-aprendizaxe.
A25	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.
A26	Analizar críticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences / results

Comprender a capacidade formativa e cultural das materias de lingua e literatura	AJ1 AJ15 AJ16 AJ19	CC8
Coñecer os contidos das materias de lingua e literatura e procurar a súa adaptación aos estudantes	AJ1 AJ2 AJ15 AJ16 AJ19	CC6 CC7
Aprender a seleccionar e elaborar materiais educativos atendendo a todos os recursos que permiten as novas tecnoloxías	AJ7 AJ21 AJ23 AJ25	CC3
Asumir as boas prácticas na docencia e aprender a expresarse correctamente tanto oralmente como por escrito.	AJ19 AJ22 AJ26	CC1 CC4 CC5

Contents	
Topic	Sub-topic
1. Competencias básicas nas áreas de Lingua e Literatura Galega e Castelá no Ensino Secundario	1.1. O currículum na ESO e no Bacharelato
2. As fontes de información	2.1. Fontes tradicionais (libro de texto, enciclopedias, dicionarios, prensa?) 2.2. Fontes electrónicas 2.3. Selección, ordenación e tratamento da información: metodoloxías didácticas
3. Métodos para o ensino da lingua oral e escrita na ESO e no Bacharelato	3.1. A competencia lingüística 3.2. O texto e os seus tipos 3.3. As novas tecnoloxías e a súa aplicación ao ensino da lingua 3.4. A comprensión do texto.
4. Métodos para o ensino da literatura na ESO e no Bacharelato	4.1. A competencia literaria. 4.2. O carácter ancilar da Literatura na ESO 4.3. A animación á lectura: do papel aos novos formatos
5. Libros de texto.	5.1. Métodos, ferramentas...

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A1 A2 A16 A15 A26 C3 C4 C6 C8	12	20	32
Mixed objective/subjective test	A22 C1 C5 C6 C7	2	10	12
Introductory activities	A1 A15 C3	1	0	1
Workbook	A16 A15 A21 A19 C1 C4 C6 C7	0	10	10
Workshop	A7 A21 A23 A25 A19 C1 C3 C7	14	28	42
Personalized attention		3	0	3

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	A modo de introducións ou visións sintéticas dirixidas a todo o grupo, ofreceranse algunhas sesións en que o profesor se valerá do método expositivo
Mixed objective/subjective test	Proba de carácter teórico-práctico na que o estudante ten que demostrar por escrito, de xeito completo e coherente, os coñecementos adquiridos e ser quen de aplicalos nos supostos que se propoñan (exercicios breves sobre algún texto, reflexión dalgún aspecto concreto...). Valorarase a capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.) e o espírito crítico.
Introductory activities	Na primeira sesión levaranse a cabo distintas actividades para coñecer as competencias, intereses e motivacións do alumnado. Preténdese obter información relevante que permita articular unha docencia que favoreza a aprendizaxe eficaz e significativa.
Workbook	As profesoras proporcionarán ao alumnado materiais de lectura que servirán de base tanto para traballar nos obradoiros como para aplicar na proba mixta.
Workshop	Coa finalidade de aprofundar no estudo de distintas cuestións relacionadas co ámbito da materia, combinaranse diversas metodoloxías e probas (exercicios de resumo, solución de problemas, prácticas guiadas, discusións, etc.), nalgúns casos facendo previamente as lecturas que o profesor/a establezca.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Workbook Workshop Mixed objective/subjective test	Calquera dúbida de carácter individual será atendida en horario de titoría, tanto se ten que ver coas actividades no obradoiro, como coa proba mixta ou as lecturas

Assessment			
Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Workshop	A7 A21 A23 A25 A19 C1 C3 C7	Valorarase a participación do/ a estudante nas diferentes actividades levadas a cabo na aula, tanto escritas como orais. É necesaria a asistencia ás aulas	40
Mixed objective/subjective test	A22 C1 C5 C6 C7	O estudante demostrará os coñecementos e as competencias que adquiriu na aula, tanto nas sesións maxistras como nos obradoiros e nas lecturas. Valorarase a claridade expositiva e a expresión, que deberá axustarse ao nivel dun estudante de mestrado. É imprescindible chegar a un 4.	60

Assessment comments
Na segunda oportunidade o estudante será avaliado cos mesmos instrumentos que na primeira e dará conta do aprendido no obradoiro o mesmo día en que se realiza a proba oficial. O alumno que non acuda á proba mixta será calificado como "Non Presentado". Aqueles que conten con dispensa académica ou que non podan asistir deban poñerse en contacto coas profesoras ao comezo do curso.

Sources of information

Basic	- (). . - AELG (Asociación de Escritores en Lingua Galega) (). Espazos didácticos [dispoñíbel en http://www.aelg.org/DidacticSpace/GetCourses.do]. - ALLER GARCÍA, C. (1998). Animación a la lectura I. Sevilla: Quercus - ALLER GARCÍA, C. (1998). Animación a la lectura II: juegos y actividades para después de leer. Sevilla: Quercus - BJÖRK, L. e BLOMSTAND, I. (2000). La escritura en la enseñanza secundaria. Barcelona: Grao - BORDONS, G. e A. DÍAZ ? PLAJA (coords.) (2006). Enseñar literatura en secundaria. Barcelona: Graó - BRIZ, A. et alii (2008). Saber hablar. Madrid: Aguilar - CAMPS, A. e F. ZAYAS (coords.) (2006). Secuencias didácticas para aprender gramática. Madrid: Aguilar - CASSANY, D. et alii (1994). Enseñar lengua. Barcelona: Graó - FERNÁNDEZ PAZ, A. et alii (2004). Lingua e literatura: educación secundaria obrigatoria. Vigo: Xerais - FONTICH VICENS, X. (2006). Hablar y escribir para aprender gramática. Barcelona: ICE-ORSORI - FREIXEIRO MATO, X. R. (2006). Gramática da lingua galega. I, Fonética e Fonoloxía; II, Morfosintaxe; III, Semántica; IV, Gramática do Texto. Vigo: A Nosa Terra - GARCÍA-RIVERA, G. (1995). Didáctica de la Literatura en la Enseñanza Primaria y Secundaria. Madrid: Akal - GARCÍA SÁNCHEZ, J. N. e J. M. MARBÁN (2002). Instrucción estratégica en la composición escrita. Barcelona: Ariel - GARCÍA NEGRO, P. e X. X. COSTA CASAS (1998). O ensino da lingua: por un cambio de rumbo. A Coruña: ASPG - GONZÁLEZ FERNÁNDEZ, A. (2004). Estrategias de comprensión lectora. Madrid: Síntesis - KOHAN, S. A. (1977). Corregir relatos. La herramienta del escritor. Barcelona: Grafein - KOHAN, S. A. (2006). Taller de lectura: el método. Barcelona: Alba - LARA, T. et alii. (2009). La competencia digital en el área de Lengua. Barcelona: Octaedro - LOMAS, C. e OSORO, A. (1994). El enfoque comunicativo de la enseñanza de la lengua. Barcelona: Paidós - LOMAS, C. (coord.) (1996). La educación lingüística y literaria en la enseñanza secundaria. Madrid: ICE-ORSORI - LOMAS, C. (1999). Cómo enseñar a hacer cosas con las palabras. Teoría y práctica de la educación lingüística. Madrid: Paidós - LÓPEZ, A. e E. ENCABO (1994). Didáctica de la literatura. Barcelona: Octaedro - MARTÍN VEGAS, R.A. (2009). Manual de didáctica de la lengua y la literatura. Madrid: Síntesis - NÚÑEZ DELGADO, P. e ROMERO LÓPEZ, A. (2003). Investigación en didáctica de la lengua e innovación curricular. Granada: P. U. de Granada - SÁNCHEZ MIGUEL, E. (2010). La lectura en el aula: qué se hace, qué se debe hacer y qué se puede hacer. Barcelona: Graó - SANMARTÍN REI, G. (coord.) (2007). Sobre a calidade da nosa lingua. A Coruña: UDC - SANMARTÍN REI, G. (coord.) (2009). Criterios para o uso da lingua. A Coruña: UDC - VV.AA (2005). Hablar en clase. Barcelona: Graó - RUIZ BIKANDU, U. (coord.) (2011). Lengua castellana y literatura. Investigación, innovación y buenas prácticas. Barcelona: Graó A bibliografía ten carácter orientativo; as profesoras poderán facilitar a referencia doutros textos na aula.
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.